

Ked' človek bez domova nemá kam ísť

31.7.2026 - | Slovenská katolícka charita

Pri práci s ľuďmi bez domova sa stretávame s príbehmi, ktoré odhaľujú medzery v systéme sociálnej a zdravotnej starostlivosti. Za každým z nich je konkrétny človek, jeho životný príbeh a potreba pomoci. Jeden z takýchto príbehov sa odohráva aj v týchto dňoch.

Muž, ktorý dlhodobo žil bez domova, utrpel vážne poškodenie zdravia. Po dlhodobej hospitalizácii sa jeho stav stabilizoval natolko, že už nepotreboval akútnu nemocničnú starostlivosť, no návrat do bežného života preňho nie je možný. Je odkázaný na pomoc druhých pri každodenných činnostiach, jeho pohyb je výrazne obmedzený a komunikácia náročná.

Ked' prišiel čas prepustenia z nemocnice, objavila sa otázka, na ktorú nebolo jednoduché nájsť odpoveď: **Kam pôjde?**

„Najťažšie je odpovedať na otázku, kam človek po prepustení z nemocnice pôjde. Vtedy si naplno uvedomujeme, že ani rozsiahla sieť pomoci nedokáže nahradiť chýbajúce systémové riešenia. Za každým takýmto prípadom je konkrétny človek, ktorý potrebuje bezpečie, starostlivosť a nádej.“

- sociálna pracovníčka Slovenskej katolíckej charity pracujúca s ľuďmi bez domova

Človek v tejto situácii nemá vlastné bývanie ani rodinu, ktorá by sa oňho mohla postarať. Nemá finančné zázemie a chýbajú mu aj doklady, bez ktorých je vybavenie potrebnej sociálnej podpory mimoriadne komplikované. Hoci potrebuje dlhodobú starostlivosť, nájsť vhodné riešenie, ktoré by zodpovedalo jeho zdravotnému stavu, je veľmi náročné.

Pre človeka, ktorý prežil vážne zdravotné komplikácie, tak vzniká paradoxná situácia – nemocničnú starostlivosť už nepotrebuje, no zároveň nie je schopný fungovať bez pomoci. Po odchode z nemocnice zostáva bez istoty, kde bude žiť a kto sa oňho postará.

Žiaľ, nejde o výnimočný prípad. Sociálni pracovníci Slovenskej katolíckej charity sa s podobnými situáciami stretávajú opakovane. Ľudia bez domova, ktorí utrpia vážne ochorenie alebo úraz, sa často ocitajú medzi zdravotným a sociálnym systémom. Nemocnica už nemôže poskytovať dlhodobú starostlivosť, no sociálne služby narážajú na administratívne či legislatívne prekážky, ktoré znemožňujú rýchle a účinné riešenie.

Za každým takýmto prípadom je konkrétny človek. Človek, ktorý napriek ťažkému zdravotnému stavu potrebuje predovšetkým bezpečné miesto, dôstojnosť a pomoc. Namiesto toho sa často stáva súčasťou systému, ktorý nedokáže dostatočne pružne reagovať na jeho potreby.

Sieť charít na Slovensku dlhodobo poskytuje pomoc ľuďom bez domova prostredníctvom rôznych sociálnych služieb – od okamžitej podpory v krízovej situácii až po pomoc pri návrate k samostatnejšiemu životu.

Zariadenia, ktorých klientelu tvoria prevažne ľudia bez domova:

- 9 útulkov

- **11 nocľahární**
- **8 nízkoprahových denných centier**
- **1 domov na polceste**
- **1 integračné centrum**

Pomoc však nekončí len pri zabezpečení základných životných potrieb. Ľudia bez domova môžu využívať aj ďalšie služby, ktoré sú určené aj pre iné skupiny ľudí v náročnej životnej situácii:

- **5 terénnych sociálnych služieb krízovej intervencie**
- **67 sociálnych poradní**
- **1 služba podpory samostatného bývania**
- **11 jedální**
- **1 práčovňa**
- **3 strediská osobnej hygieny**

Tieto služby pomáhajú ľuďom zvládať každodenné situácie, vybaviť potrebné dokumenty, komunikovať s úradmi, získať prístup k základnej starostlivosti a postupne hľadať cestu k stabilnejšiemu životu.

Ani rozsiahla sieť pomoci však nedokáže nahradiť systémové riešenia pre ľudí, ktorí po vážnom ochorení alebo úraze potrebujú dlhodobú ošetrovateľskú a sociálnu starostlivosť.

Slovenská katolícka charita ako najväčší neverejný poskytovateľ sociálnych služieb si plne uvedomuje nielen limity kapacít vlastných zariadení, ale aj limity súčasného systému. Skúsenosti z každodennej práce s ľuďmi v núdzi preto prináša aj do tvorby verejných politík.

Svoje poznatky a návrhy riešení charita prezentovala aj v pracovnej skupine Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR k príprave národnej koncepcie ukončovania bezdomovectva, ktorou sa má vláda Slovenskej republiky zaoberať na jeseň tohto roka.

Ľudia bez domova nie sú len štatistikou. Sú to naši spoluobčania, ktorí si aj v najťažších životných chvíľach zaslúžia dôstojnú pomoc, funkčný systém podpory a šancu začať odznova.

<https://www.charita.sk/ked-clovek-bez-domova-nema-kam-ist>